

Κείμενο

Αγαπητό μου παιδί

Θέλω να σου μιλήσω για ένα φίλο που... τρώγεται! Ένα φίλο που, όσο παράξενο κι αν σου φανεί, τον λένε βιβλίο. «Αυτός είναι σωστός βιβλιοφάγος» δε λέμε για όποιον διαβάζει πολλά βιβλία; Ε, γι' αυτό λέω πως «τρώγεται» ο φίλος αυτός.

Σκέφτομαι λοιπόν πως η λέξη «βιβλιοφάγος» φανερώνει πολλά: τρώει κανείς όταν πεινάει. Όταν «τρώει» βιβλία, σημαίνει πως θέλει να χορτάσει το πνεύμα του. Οι δυο αυτές πείνες, η σωματική και η πνευματική, βρίσκω πως μοιάζουν αρκετά.

Ας δούμε όμως και μία διαφορά ανάμεσα στις δύο πείνες: όταν γεμίσει το στομάχι μας, δεν πεινάμε πια. Το πνεύμα μας όμως είναι αχόρταγο! Όσο του δίνουμε τροφή, τόσο περισσότερο πεινάει, τόσο περισσότερα βιβλία θέλει.

Και δεν έχει άδικο! Τα βιβλία μάς μαθαίνουν χίλια πράγματα για τον κόσμο, τους άλλους, τον ίδιο μας τον εαυτό. Συχνά μας φανερώνουν ότι και οι άλλοι νιώθουν όπως εμείς, έχουν τις ίδιες χαρές ή τις ίδιες στενοχώριες, αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα, αλλά καταφέρνουν τελικά να τα ξεπεράσουν. Κι αυτό μας δίνει κουράγιο. Άλλοτε πάλι μας δείχνουν ότι υπάρχουν ή υπήρξαν άνθρωποι εντελώς διαφορετικοί από μας. Μαθαίνουμε τα αισθήματα και τις σκέψεις τους, σ' όποιον τόπο κι αν βρίσκονται, όποια εποχή και αν έζησαν. Ταυτιζόμαστε μαζί τους. Κι αυτό μας συναρπάζει, μας δίνει την αίσθηση ότι ζούμε πολλές ζωές, πλουτίζει τις εμπειρίες μας.

Κάθε βιβλίο που φτάνει στα χέρια μας είναι φίλος γενναιόδωρος, πιστός και πολύ βολικός! Ποτέ δε ζητάει κάτι, ενώ εκείνος πάντα μας δίνει ό,τι έχει, όποτε το ζητήσουμε. Αν δεν τον θέλουμε, περιμένει στο ράφι υπομονετικά. Αν τον καλέσουμε, έρχεται αμέσως. Κι είναι τόσο μικρός που χωράει στη σάκα μας ή στη βαλίτσα μας όταν πάμε ταξίδι.

Όταν, λοιπόν, σου χαρίσουν ή σου δανείσουν ένα βιβλίο, υποδέξου το σαν φίλο πολύτιμο που δε θα σ' εγκαταλείψει ποτέ· ένα μόνιμο σύντροφο-τροφή για τους «βιβλιοφάγους» χωρίς ημερομηνία λήξης!

Με αγάπη
Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να εξηγήσεις γιατί η συγγραφέας λέει ότι το πνεύμα μας είναι αχόρταγο ενώ το στομάχι μας χορταίνει.

---

2. Σύμφωνα με το κείμενο, «Κάθε βιβλίο που φτάνει στα χέρια μας είναι φίλος γενναιόδωρος, πιστός και πολύ βολικός!» Να ενώσεις τα επίθετα με τις προτάσεις που ταιριάζουν:

γενναιόδωρος	•	• Αν δεν τον θέλουμε, περιμένει στο ράφι υπομονετικά.
πιστός	•	• Κι είναι τόσο μικρός που χωράει στη σάκα μας ή στη βαλίτσα μας όταν πάμε ταξίδι.
βολικός	•	• Ποτέ δε ζητάει κάτι, ενώ εκείνος πάντα μας δίνει ό,τι έχει, όποτε το ζητήσουμε.

3. Να συμπληρώσεις τις προτάσεις σύμφωνα με το κείμενο.

Διαβάζουμε βιβλία,

για να _____

επειδή _____

ώστε _____

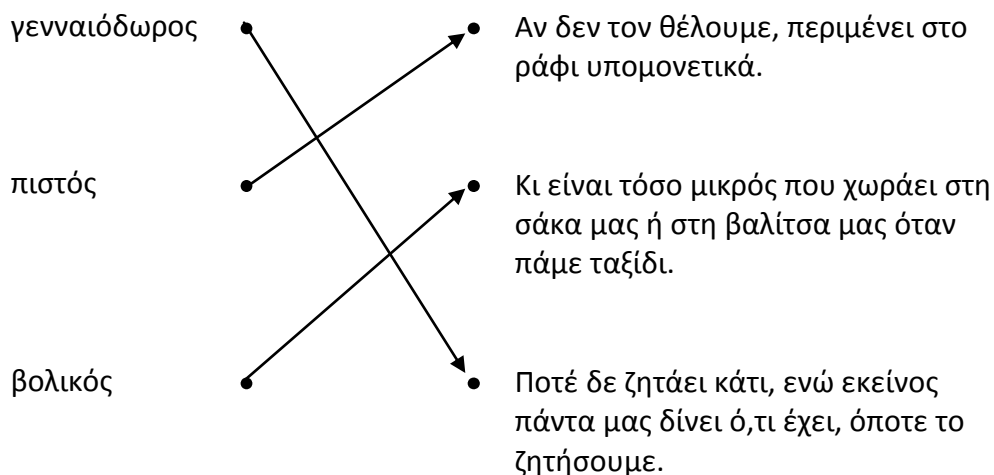

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Να εξηγήσεις γιατί η συγγραφέας λέει ότι το πνεύμα μας είναι αχόρταγο ενώ το στομάχι μας χορταίνει.

Η συγγραφέας λέει ότι όταν γεμίσει το στομάχι μας δεν πεινάμε πια. Το πνεύμα μας, αντίθετα, όσο του δίνουμε τροφή τόσο περισσότερο πεινάει, τόσο περισσότερα βιβλία θέλει.

2. Σύμφωνα με το κείμενο, «Κάθε βιβλίο που φτάνει στα χέρια μας είναι φίλος γενναιόδωρος, πιστός και πολύ βολικός!» Να ενώσεις τα επίθετα με τις προτάσεις που ταιριάζουν:

3. Να συμπληρώσεις τις προτάσεις σύμφωνα με το κείμενο.

Διαβάζουμε βιβλία,

για να μάθουμε χίλια πράγματα για τον κόσμο, τους άλλους, τον ίδιο μας τον εαυτό / για να μάθουμε τα αισθήματα και τις σκέψεις των ανθρώπων

επειδή τα βιβλία μάς φανερώνουν ότι και οι άλλοι νιώθουν όπως εμείς, έχουν τις ίδιες χαρές ή τις ίδιες στενοχώριες / επειδή μας δείχνουν ότι υπάρχουν ή υπήρξαν άνθρωποι εντελώς διαφορετικοί από μας

ώστε να παίρνουμε κουράγιο / ώστε να πλουτίζουμε τις εμπειρίες μας

Στην ερώτηση αυτή ελέγχουμε την ικανότητα των μαθητών να μετασχηματίζουν κύριες προτάσεις σε δευτερεύουσες για να εκφράσουν σκοπό, αιτία, αποτέλεσμα. Οι απαντήσεις στην ερώτηση μπορούν να ποικίλλουν. Θεωρούνται σωστές, εφόσον

στηρίζονται στα δεδομένα του κειμένου και αποδίδουν το νόημά του.

4. Να παρατηρήσεις προσεκτικά την αφίσα και να την περιγράψεις.
Να εξηγήσεις τι θέλει να δείξει η αφίσα.

Σε αυτήν την ερώτηση ελέγχουμε τόσο την παρατηρητικότητα όσο και την ικανότητα των μαθητών να συνδυάζουν την εικόνα με το λόγο για να παραγάγουν νόημα. Συνεπώς, κατά την περιγραφή της αφίσας, αναμένουμε από τους μαθητές να αναφερθούν τόσο στην εικόνα όσο και στο γραπτό κείμενο που τη συνοδεύει. Η εικόνα απεικονίζει ένα δέντρο με κλαδιά που καταλήγουν σε βιβλία. Ένα παιδί σκαρφαλωμένο προσπαθεί να διαβάσει ένα βιβλίο. Η στάση του σώματος του παιδιού φαίνεται να δείχνει την προσήλωσή του στην ανάγνωση του βιβλίου. Η εικόνα συνοδεύεται από τη λεζάντα «Ένα βιβλίο σε περιμένει. Βρες το!». Η προστακτική «Βρες το!» προτρέπει τα παιδιά να αναζητήσουν το βιβλίο που τους ταιριάζει. Τα παιδιά για να φτάσουν στο βιβλίο αυτό, πρέπει να έχουν αγάπη για το διάβασμα ώστε να καταβάλουν προσπάθεια και να αναρριχηθούν στο δέντρο. Αναμένουμε επίσης οι μαθητές να παρατηρήσουν τον τίτλο «ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ, 2 Απριλίου 2010» και να υποθέσουν τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε η αφίσα. Θετικά αξιολογούνται η σαφήνεια και η πληρότητα της περιγραφής, η επαρκής τεκμηρίωση στην ερμηνεία και η ανάδειξη του συμβολικού

περιεχομένου της αφίσας. Αποκλίνουσες απαντήσεις από την προτεινόμενη γίνονται αποδεκτές, εφόσον διατυπώνονται με πειστικό τρόπο. Άλλα κριτήρια αξιολόγησης είναι ο βαθμός συνεκτικότητας και συνοχής του λόγου, ο πλούτος του λεξιλογίου και η τήρηση των μορφοσυντακτικών κανόνων.

1. Συμπλήρωσε τα κενά με τους αριθμούς που λείπουν:

α) $1 \cdot \dots = 5$

β) $12 \cdot \dots = 0$

γ) $\dots : 1 = 44$

δ) $5 \cdot \dots = \frac{5}{8}$

2. Σύγκρινε τα παρακάτω ζεύγη αριθμών, τοποθετώντας μεταξύ τους το κατάλληλο σύμβολο (>, <, =):

α) $\frac{2}{7} \dots \frac{2}{5}$

β) $\frac{3}{8} \dots \frac{7}{8}$

γ) $101,032 \dots 101,04$

δ) $2^3 \dots 6$

3. Υπολόγισε την παρακάτω αριθμητική παράσταση:

$$\frac{2}{9} + \frac{1}{2} : \frac{3}{2} =$$

---

4. Το άθροισμα δύο διαδοχικών φυσικών αριθμών είναι 423. Βρες ποιοι είναι αυτοί οι αριθμοί.

---

5. Βρες τους διψήφιους αριθμούς που διαιρούνται με το πέντε και που το ψηφίο των δεκάδων τους διαιρείται και με το δύο και με το τρία.

---

6. Από ένα σιδηροδρομικό σταθμό αναχωρεί μια αμαξοστοιχία στις 10:23 και μια άλλη στις 17:11 της ίδιας ημέρας. Βρες πόσες ώρες και πόσα λεπτά μεσολαβούν μεταξύ των δύο αναχωρήσεων.

Ενδεικτικές Λύσεις

Οποιαδήποτε άλλη λύση επιστημονικά ορθή είναι αποδεκτή

1. Συμπλήρωσε τα κενά με τους αριθμούς που λείπουν:

α) $1 \cdot 5 = 5$

β) $12 \cdot 0 = 0$

γ) $44 : 1 = 44$

δ) $5 \cdot \frac{1}{8} = \frac{5}{8}$

2. Σύγκρινε τα παρακάτω ζεύγη αριθμών, τοποθετώντας μεταξύ τους το κατάλληλο σύμβολο (>, <, =):

α) $\frac{2}{7} < \frac{2}{5}$

β) $\frac{3}{8} < \frac{7}{8}$

γ) $101,032 < 101,04$

δ) $2^3 > 6$

3. Υπολόγισε την παρακάτω αριθμητική παράσταση:

$$\frac{2}{9} + \frac{1}{2} : \frac{3}{2} = \frac{2}{9} + \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} = \frac{2}{9} + \frac{1}{3} = \frac{2}{9} + \frac{3}{9} = \frac{5}{9}$$

Οποιοσδήποτε άλλος υπολογισμός που οδηγεί σε σωστό αποτέλεσμα είναι αποδεκτός

4. Το άθροισμα δύο διαδοχικών φυσικών αριθμών είναι 423. Βρες ποιοι είναι αυτοί οι αριθμοί.

Πρόκειται περί προβλήματος που οι μαθητές μπορούν να το προσεγγίσουν με διάφορες στρατηγικές. Έτσι, οι αιτιολογημένες απαντήσεις (π.χ., διαίρεση με το δύο, εξίσωση, δοκιμή και λάθος) που οδηγούν στον αποτέλεσμα 211 και 212 βαθμολογούνται με άριστα.

5. Βρες τους διψήφιους αριθμούς που διαιρούνται με το πέντε και που το ψηφίο των δεκάδων τους διαιρείται και με το δύο και με το τρία.

Οι απαντήσεις που αναμένουμε είναι 60 και 65.

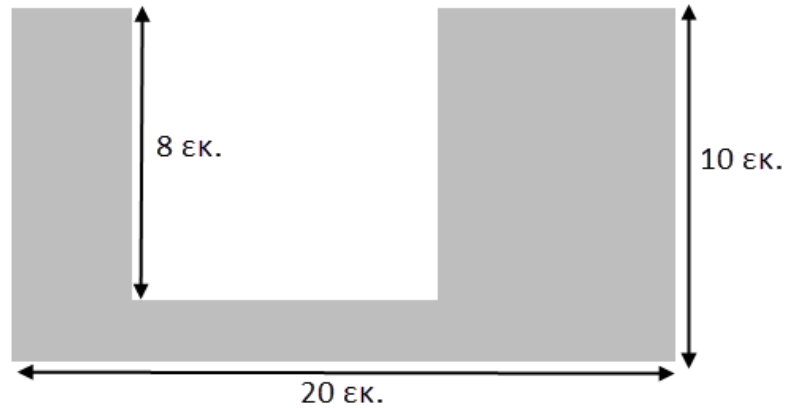
Οι πλήρως αιτιολογημένες απαντήσεις (π.χ., καταγραφή των διψήφινων πολλαπλασίων του 5 και επιλογή, χρησιμοποίηση κριτηρίων διαιρετότητας) βαθμολογούνται με άριστα

6. Από ένα σιδηροδρομικό σταθμό αναχωρεί μια αμαξοστοιχία στις 10:23 και μια άλλη στις 17:11 της ίδιας ημέρας. Βρες πόσες ώρες και πόσα λεπτά μεσολαβούν μεταξύ των δύο αναχωρήσεων.

$$\begin{array}{r} 17 \text{ ώρες } 11 \text{ λεπτά} \\ - 10 \text{ ώρες } 23 \text{ λεπτά} \\ \hline \end{array} \quad \longrightarrow \quad \begin{array}{r} 16 \text{ ώρες } 71 \text{ λεπτά} \\ - 10 \text{ ώρες } 23 \text{ λεπτά} \\ \hline 6 \text{ ώρες } 48 \text{ λεπτά} \end{array}$$

7. Η Έλλη από ένα ορθογώνιο χαρτόνι με μήκος 20 εκ. και πλάτος 10 εκ. έκοψε ένα τετράγωνο κομμάτι πλευράς 8 εκ.

- α. Βρες την περίμετρο του χαρτονιού που έμεινε μετά το κόψιμο (το σκούρο μέρος του σχήματος).
- β. Βρες το εμβαδόν του χαρτονιού που έμεινε μετά το κόψιμο (το σκούρο μέρος του σχήματος).
- γ. Βρες τι ποσοστό του εμβαδού του αρχικού χαρτονιού είναι το εμβαδόν του τετράγωνου που κόπηκε .

α. $P = 10 + 20 + 10 + 12 + 8 + 8 + 8 = 76$ εκ.

β. $E_{\text{ορθ.}} = 20 \cdot 10 = 200$ τ.εκ.

$E_{\text{τετρ.}} = 8 \cdot 8 = 64$ τ.εκ.

$E_{\text{χαρτ.}} = 200 - 64 = 136$ τ.εκ.

γ. $\frac{E_{\text{τετρ.}}}{E_{\text{ορθ.}}} = \frac{64}{200} = \frac{32}{100} = 32\%$